

HERRA KÖYHDYTTÄÄ JA RIKASTUTTAA

Jumalan työtapa lain ja evankeliumin kautta

Bo Giertz

Tämän vihkon ovat lahjoittaneet:

LUTHERAN HERITAGE FOUNDATION
36380 Garfield Road Suite 3
Clinton Township, MI 48035
USA

www.lhfmissions.org

SUOMEN LUTHER-SÄÄTIÖ
PL 127
00101 Helsinki

www.luthersaatio.com

Artikkeli on katkelma Bo Giertzin kirjasta: Kyrkofromhet, Upsala 1940.

Kannen kuva on Lucas Granach vanhemman tekemä alttarimaalaus Wittenbergin Marian kirkosta vuodelta 1547.

Käännös ja piirrokset: Maria Pietilä

Myllypaino, Leväsjoki 2001

Jumalan työtapain lain ja evankeliumin kautta

Jumalan kutsu

Yhtä varmasti kuin tiedämme, että lukemattomat kastetut unohtavat Jumalansa, tiedämme myös, ettei Jumala unohda heistä ainuttakaan. He saattavat pitää täysin yhdentekeväna Jumalan valtavaa kutsua, jonka kautta hän astuu ihmisen elämään. Jumalalle kaste on kuitenkin äärettömän tärkeä manifesti, josta hän ei koskaan luovu, lupaus, joka koskee ihmistä jopa hänen syvimmissä alennustilassaan. On ihmeellistä, että ihmisen mielestä Jumala saattaa olla tuntemattomassa kaukaisuudessa, vaikka ihminen todellisuudessa koko ajan elää Isänsä lahjoista, on jatkuvasti tämän laupiaan huolenpidon kohde ja tämän isällinen rakkaus pyrkii kerta toisensa jälkeen löytämään tiensä hänen sydämeensä. Ihminen ehkä tuntee Jumalan läheisyyden ja toistuvan kutsun ainoastaan suuresta tuntemattomasta tulevina heikkoina tuulenhenkäyksinä, jotka kuitenkin saavat sielun värisemään kummallisesti; tulee samaan aikaan kipeä ja kaipaava tunne siitä, että olemassaolon täytyy olla suurempi, elämän merkityksellisempi ja taivaan korkeampi kuin omalla kohdalla juuri nyt on. Jumala käyttää usein luontoa, tunturimaisen saarnaa tai kesäyön kauneutta. Hänen kutsunsa saattaa myös tavoittaa omantunnon tai ystävän esimerkin kautta. Kaikki tämä on kuitenkin vain valmistelua: Jumalan tuuli on hitaasti ja huomaamatta alkanut puhaltaa sielussa.

Jumalan kutsusta tulee todellinen vasta silloin, kun kuulen Jumalalta itseltään tulevan kutsun hänen valtakuntaansa sellaisena kuin se esitetään sanassa, julistuksessa. Se on Jumalan airuiden kutsuhuuto, joka asettaa ihmisen valtavan tarjouksen ja iankaikkisuuden kannalta tärkeän ratkaisun eteen. Jumalan kutsu, joka on kauan sitten lähetetty minulle, on nyt tullut henkilökohtaiseksi. Ymmärrän, että Jumala elää, että kristinusko koskee minua ja että elämä on sekä suurempaa että ihanampaa kuin koskaan olen voinut aavistaa. Kun uskon valtava näköala aukeaa katseelle, moni kokee harvinaisen kohoamisen, rauhan tai hämmästyksen ja voiman tunteen. Isämme kutsuivat tätä tunnetta (tai armonliikutusta, kuten he sanoivat) kutsuvaksi armoksi. Sen ansiosta voi olla hyvinkin helppoa vastata myöntävästi Jumalan kutsuun; näin on erityisesti nuorten ihmisten kohdalla ja niillä, jotka ovat eläneet kohtuullisen lainkuuliaista elämää vailla suurempia taakkoja tai karkeampia erheitä. Vaikka sielun myöntävä vastaus ei toisikaan mukanaan rajua menneisyydestä irrottautumista, se merkitsee yleensä sisäistä vallankumousta, unohtumatonta kokemusta Jumalan todellisuudesta. Vielä kuukausien päästä elämä saattaa olla uuden valon valaisema. Vanhat synnit, joita vastaan on kauan turhaan taisteltu, ovat siirtyneet syrjään, kiusaukset ovat menettäneet valtaansa. Saattaa näyttää siltä, että kaikki on muuttunut

uudeksi. Ihminen, joka ehkä on kuullut kääntymyksen välttämättömyydestä, saattaa luulla jo kääntyneensä. Ehkä hän peräti todistaa siitä.

Kuitenkin kaikki niin usein valuu hiekkaan. "Kääntymys" kesti muutamia kuukausia tai puoli vuotta. Se jäi irralliseksi Jumalan todellisuuden kokemukseksi. Olihan se suuri ja ihana, niin kauan kuin sitä kesti, mutta sillä ei ollut merkitystä tulevaisuuden kannalta.

Miksi kutsu hylätään?

Kannattaa kuunnella vanhoja sielunhoitajia, jotka tunsivat kaikki ihmisi-
mielen verukkeet, harhatiet ja vaikeudet. He sanovat: Kun ihminen on
saanut kutsun, hänen tulee ennen kaikkea ahkerasti käyttää Jumalan sanaa
ja rukoilla.

He ovat oikeassa. Jos elävä Jumala on ottanut yhteyden minuun ja va-
kuuttanut minut olemassaolostaan, hän on tehnyt sen siksi, että minä tulisin
jälleen osalliseksi siitä liitosta, jonka hän on jo solminut kanssani. Sama
kaste, jossa olen saanut hänen kutsunsa ja lupauksensa lapseudestaan, on
samalla myös vihkiminen hänen Kirkkonsa jäsenyyteen. Olen siis jäsen
elävässä organismissa, jossa ikuisen elämän voimat sykkivät. Minun tulee
nyt avautua sen voimille, antaa niiden vapaasti tulla sydämeeni tekemään
työnsä. Kristuksen Kirkko odottaa avoimin ovin. Se ei kysele epäluuloi-
sesti, olenko valmis ja arvollinen, eikä se pidä minulle sisäänpääsykoetta
uskonkohdista, vaan tarjoaa Jumalan käskystä koko perintönsä rikkauden ja
Kristuksen ruumiin yhteydessä olevan lämmön. Ennen kaikkea se tarjoaa
minulle sanan. Jumala on ilmoittanut kaiken, mitä minun tulee tietää. En
voi enkä saa vaatia, että hän ilmoittaisi kaiken tämän minulle uudestaan
kahden kesken. Minun ei tarvitse odotella kokemuksia tai selvyyttä. Jumala
kutsuu minut tulemaan ja kuuntelemaan, ammentamaan sanan aarteista,
kuulemaan kirkon julistusta ja tutustumaan Raamattuuni. Jumala tarjoaa
minulle myös osallisuutta siihen rukouselämään, johon hän on vuosisatojen
ajan kasvattanut Kirkkoaan. En voi enkä saa vaatia, että rukouselämän
vaikea taito putoaisi kuin kypsä hedelmä syliini. Jumalan kutsusta saan
astua rukoilevaan kirkkoon, osallistua jumalanpalveluksen synnintunnus-
tukseen tai ylistyslauluihin. Saan aloittaa rukouksen omassa kammiossani
ja minulla on oikeus jatkaa sitä luottaen siihen, että Jumala kuulee, vaikka
en tuntisi mitään ja vaikka kuinka kömpelösti sopertelisin sanojani. Taito
ei ratkaise, vaan uskollisuus.

Jos tässä erehdytään, kutsu menee hukkaan. Ja tässä juuri usein ereh-
dytään. Joskus luullaan, että voimakas kohottava tunne, joka usein seuraa
Jumalan kutsun kuulemista, on sama asia kuin kristinusko ja kristillinen

elämä. Näin eletään tunteiden varassa ja ehkä jopa lasketaan ansioksi se, että omistetaan “koettu” uskonnollisuus. Mutta koska “kokemus” on niin suuri ja tärkeä, rukoillaan ainoastaan silloin, kun koetaan voimakasta sisäistä tarvetta siihen. Raamattua luetaan silloin tällöin, mutta juututaan tiettyihin lempikohtiin ja odotetaan, että rakkaat tunteet jälleen tulvahtavat lukemisen aikana. Käydään kokeeksi kirkossa ja toivotaan, että liikutukset ja autuaat kokemukset palaavat.

Tämä on pikemmin jumalannautiskelua kuin jumalanpelkoa. Se ei kestä pidemmän päälle. Tunteet hiipuvat. Ei löydy enää kirjattavaksi uusia tunteita. Jäädään ehkä joksikin aikaa harhailemaan tyytymättömänä kristinuskon sallimien rajojen sisäpuolella. Aluksi ollaan pettyneitä, sitten ärtyneitä ja lopulta lojen kyllästyneitä kaikkeen. Näin ollaan päädytty yhtä kauas Jumalasta kuin alussa oltiin, usein jopa kauemmas. Katkeroituminen on tapahtunut. Ajatellaan, että kristinuskko on tullut koettua. “Se on pelkkää kuvittelua ja tunteita”, sanotaan. “Olen yrittänyt”. Todellisuudessa ei ole yritetty. Jumala on yrittänyt. Kutsuttu ihminen ei kuitenkaan ole viitsinyt yrittää tosissaan. Hän on pitänyt Jumalaa mahdollisuutena onneen ja elämän nautintotilin kartuttamiseen, mutta ei ole halunnut kulkea hänen näyttämäänsä teitä.

Jumala ei antanut ihmisen kokea kutsuvaa armoa tehdäkseen tästä nirson autuaiden tunteiden asiantuntijan. Sen sijaan ihminen sai sen tilapäiseksi avuksi kyetäkseen voittamaan sen, mitä isät kutsuivat ensimmäiseksi autuuden esteeksi.

Ensimmäinen este pelastuksen tiellä

Ensimmäinen autuuden este on ihmisen luonnollinen haluttomuus rukoukseen ja sanaan. On terveellistä lukea vanhoilta opettajilta, kuinka hyvin tämä este tunnettiin. “Haluttomuus Jumalan sanaan” ja rukouksen kankeus eivät ole mitään nykyaikaisia tauteja. Ne ovat kaikkina aikoina olleet synnynnäisiä. Jos jonkun mielestä rukous on vaikeaa ja raamatunluvusta on hankala saada mitään irti, hän voi lohduttautua sillä, että nämä esteet ovat aina olleet olemassa, ja ne on aina kyetty voittamaan. Jokainen rukoilija ja Raamatun lukija on elävä todiste tästä.

Kun tunteet haihtuvat, ainoastaan tottumukset ja tahto auttavat eteenpäin. Siksi klassinen neuvo kuuluu: Tee kutsumisesi vahvaksi! Se tarkoittaa: Pidä huoli siitä, että riippumatta tunteista pidät kiinni rukouksesta, Raamatusta ja jumalanpalveluksesta. Tee kaikki tämä päättäen varmasti totella Jumalaa ja kykyjesi mukaan tehdä hänen tahtonsa. Pidä suunta selvänä, vaikka joutuisitkin maksamaan siitä.

Jos ihminen tekee tämän päätöksen ja pysyy siinä, hän on todella vastannut

myöntävästi Jumalan kutsuun. Hän on käyttänyt kutsun oikein ja hänestä on tullut selkeästi kristitty. Hänen tulee nyt myös käyttää ehtoollista: Se ei ole palkinto, jonka ahtaasta portista puristautuneet saavat. Ehtoollinen on nyt, kuten sinä yönä jona Herra Jeesus kavallettiin, apu, jonka Mestari antaa syntisille opetuslapsilleen heidän pitkällä ja vaikealla tiellään kohti oikeaa itsensä tuntemista ja oikeaa uskoa. Opetuslapsi on se, joka on Mestarin opetettavana ja ottaa vastaan hänen sanansa joko kääntyäkseen tai säilyäkseen uskossa. Ilman Kristuksen apua kukaan ei pääse edes ahtaan portin luo, saati läpi siitä.

Kutsu on siis lähetetty jo kauan ennen kuin ihminen on huomannutkaan. Se on vaikuttanut hänen sydämessään kauan ennen kuin hän on tullut siitä tietoiseksi. Aurinko paistoi, vaikka sielu vielä eli mammonan ja minän vankiluolissa. Kun portit vihdoin räjäytettiin auki ja Jumalan auringonpaiste tulvi sisälle häikäisevän kirkkaana, ihminen ajatteli ehkä kokevansa uuden päivän koiton ja kokemuksesta tuli hänen elämänsä suurin tapahtuma. Kuitenkaan suurin asia ei ollut hänen kokemuksensa, vaan itse suunnattoman suuri aurinko, joka säteili yhtä kirkkaasti jo kauan ennen kuin ihminen näki sen. Suurella kutsukokemuksella, sen ilolla ja voimalla, ei sinänsä ole ratkaisevaa merkitystä. Jotkut ihmiset tarvitsevat tämän avun ja saavat sen Jumalalta. Toiset eivät tarvitse sitä. Valo löytää kuitenkin tiensä heidän luokseen. Jumala ei vaadi keneltäkään tarkkaa tietoa siitä, milloin aurinko ensimmäisen kerran nousi hänen sielussaan. Riittää, että se paistaa. Jos yritetään jaotella ihmiset kääntyneisiin ja kääntymättömiin heidän kokemustensa perusteella, koko asia kääntyy pääläelleen.

On ihmisiä, joita Jumalan ei koskaan tarvitse liikuttaa hengellisellä maanjäristyksellä, jollainen kutsuvaan armoon saattaa liittyä. On niitä, joille kaikki on tapahtunut itsestään lapsuudesta asti. He ovat aina eläneet Jumalan auringonpaisteessa. He ovat rukoilleet niin kauan kuin voivat muistaa, ovat aina käyttäneet Jumalan sanaa ja halunneet kulkea hänen tietään. Joskus kutsu on tullut hiljalleen, eikä päivää tai aikaa voida määrittää. Sellaisten ihmisten ei tarvitse hetkeäkään murehtia sitä, että eivät osaa nimetä erityistä kutsuvan armon kokemusta. Tärkeämpää on se, että ihminen käyttää armonvälineitä ja toivoo rehellisesti, että Jumala tekee hänessä työnsä. Siksi kukaan ei saa lykätä päätöstään tuonnemmaksi odottaen saavansa voimakkaamman kutsukokemuksen. Kutsu on lähetetty jo kasteessa. Kutsukirje on olemassa kotona konfirmaatioraamatun näkyvässä hahmossa. Sielu voi heti vastata kiitollisen myöntävästi Jumalan kutsuun ja tulla hänen Kirkkoonsa kulkeakseen sanan ja rukouksen tietä hänen luokseen.

Toisaalta: Vaikka minulla olisi ollut miten mahtavia kokemuksia tahansa, ne eivät takaa, että asemani Jumalan edessä on muuttunut. Niistä voidaan sanoa varmasti vain se, että ne tuovat mukanaan suuremman vastuun. Jumala on esittänyt kutsunsa mahtavasti ja voimakkaasti siksi, että hän haluaa saada aikaan jotakin. Onko hän päässyt tavoitteeseensa – sen kertoo

jokapäiväinen uskollisuutesi, eilen, tänään ja huomenna.

Hukattu kutsu on aina vakava asia. Jumala voi kutsua ihmistä uudestaan. Ei kuitenkaan pidä kuvitella, että Jumala on jonkinlainen luonnonvoima, liikkumaton armosäiliö, josta voin sopivana ajankohtana käydä hakemassa itselleni sen armon määrän, jota en tänään halua ottaa vastaan. Jumala on elävä Jumala. Hän on tekemisissä ihmisten kanssa, hän puuttuu asioihin, kutsuu ja käskee. Jokainen ihmissielu näyttelee Jumalan kanssa oman salaisen draamansa. Näytelmä voi kuitenkin loppua silloin, kun ihminen vähiten aavistaa. Kukaan ei tiedä, milloin viimeinen kutsu lähetetään. Näyttää siltä, että päätöksen tekeminen muuttuu sitä vaikeammaksi mitä useammin ihminen on kieltänyt kutsun. Hän muuttuu huonokuuloiseksi ja lopulta kuuroksi huomaamatta sitä itse. Jos hänen läheisyydessään on joku, joka tuntee hiukankin vastuuta hänen ikuisesta kohtalostaan, tämä saattaa kokea hirvittävimmän tunteen, jonka ihminen voi lähimmäisensä edessä tuntea: Jää ulottuu jo pohjaan asti, Jumala itse on käyttänyt viimeisetkin mahdollisuutensa. Siksi on sanottava vakavana neuvona kuten jo alkuseurakunnassa sanottiin: Tänään, jos kuulette hänen äänensä, älkää kovettako sydämiänne!

Lain kautta tuleva valaisu

Ihminen on tehnyt täyskäännöksen. Ennen hän ehkä suhtautui täysin valinpitämättömästi Jumalaan tai jopa vastusti kaikkea uskoon liittyvää. Oli miten oli, Jumala ei ollut hänelle minkäänlainen realiteetti. Nyt kuitenkin Jumalan kutsu on tavoittanut hänet. Hän on joutunut valinnan eteen. Hän tietää haluavansa olla kristitty.

Tässä tilanteessa ihminen usein luulee, että kaikki on kunnossa hänen ja Jumalan välillä. Hänhän on tehnyt rehellisen “uskonratkaisun”: Hän on tunnustanut, että hänen elämässään eivät kaikki asiat ole olleet kohdallaan, hän pystyy jälleen rukoilemaan, hän osallistuu jumalanpalveluselämään, on ehkä alkanut toimia jossakin kristillisessä yhdistyksessä ja on ensimmäistä kertaa pitkään aikaan käynyt ehtoollisella. Hän on onnellinen, elämä on äärettömän paljon rikkaampaa kuin ennen. Tottahan hän nyt on kristitty?

Todellisuudessa hän on vasta päässyt sille tielle, joka voi viedä hänet todelliseen kristillisyyteen. Näytelmän ensimmäinen näytös – kutsu – on onnellisesti takana. Ensimmäinen autuuden este on raivattu pois. Nyt Jumala voi alkaa vaikuttaa toden teolla. Seuraa toinen näytös: valaisu, joka on ehkä vaikein osuus tiellä Jumalan luo.

Sana valaisu johtuu siitä, että siinä ihminen ensimmäinen kerran oppii hitaasti ymmärtämään, mitä pelastus Kristuksessa todella tarkoittaa. Jos häneltä muuten kysytään esimerkiksi sovituksista, hänellä on hyvin vähän sanottavaa tai hän tarjoaa opittuja vastauksia. Suurin ja merkityksellinen

asia, johon kaikki hänen mielenkiintonsa kohdistuu on se, että Jumala on tullut todelliseksi. Hänen uskonsa tukeutuu luonnostaan ensimmäiseen uskonkappaleeseen. Kristillinen usko on kuitenkin paljon rikkaampi. Tämä asia kirkastuu ihmiselle vähitellen, mikäli hän antaa Jumalan puhua.

Valaisu koostuu kahdesta osasta. Ensinnäkin se tapahtuu lain kautta, joka näyttää ihmiselle, millainen hänen tulisi olla ja millainen hän todellisuudessa on. Tätä hän ei koskaan oikein ole ymmärtänyt eikä koskaan voikaan ymmärtää niin kauan kuin hän pysyy sanan ulottumattomissa ja vain vertaa itseään ihmisiin ja heidän vaatimuksiinsa. Toiseksi se tapahtuu evankeliumin kautta. Evankeliumi valaisee uudella tavalla Vapahtajan työn, jonka ihminen on ehkä aiemmin tunnustanut suullaan, mutta jota hän ei ole koskaan sydämessään käsittänyt.

Voidaan pitää hieman naurettavana jaottelua, joka usein tehdään ja jonka mukaan valaisu tapahtuu ensin lain ja sitten evankeliumin kautta. Luonnollisesti asiaa ei pidä ymmärtää siten, että ensimmäinen päättyy tietynä päivänä ja sen jälkeen toinen alkaa. Tapahtumat punoutuvat yhteen. Kuitenkin vanhojen opettajien kokemus tässäkin tapauksessa sopii hämmästyttävän hyvin siihen, minkä monet erittäin modernit ihmiset uudelleen ja uudelleen vahvistavat. Vastakäänneellä on todellakin usein huomattavan moraalinen ja lakihenkinen näkemys kristinuskosta. Vaikuttaa siltä, että hän pystyy ainoastaan ottamaan vastaan Jumalan käskyjä ja vaatimuksia. Hän on selvästi kiinnostuneempi siitä, mitä meidän tulee tehdä Jumalalle, kuin siitä, mitä Jumala on tehnyt meidän vuoksemme Jeesuksessa Kristuksessa. Hän alleviivaa Raamatustaan ensin yksinkertaiset ja viisaat elämänohjeet. Roomalaiskirjettä hän alkaa tajuta parhaiten ehdittyään 12:een lukuun, missä hyvä apostoli antaa kehotuksia arkielämää varten. Hän haluaa kuulla saarnaa, jossa on tulikiven katkua ja raikuvia kutsuhuutoja. Hän tahtoo pelottomia pasuunoita, jotka kutsuvat taisteluun pahuutta ja epäuskoa vastaan. Hän haluaa lähteä matkaan ja muuttaa maailman. Hän laulaa mieluiten: “Ylös, kristityt, nousee taisteluun...” tai “Tulkaa nyt jälleen Herran taistoon”. Hän myös taistelee omassa elämässään ilmenevää syntiä vastaan määrätietoisesti.

Aluksi pyrkimys palkitaan suurella menestyksellä. Niin kauan kuin kutsuvaa armoa riittää, on helppo saavuttaa voitto taistelussa toisensa jälkeen. Useinhan ne koskevat yksinkertaisia ulkoisia asioita. Ratkaisun tehnyt alkaa puhua kohteliaammin ja ajatella puhtaammin. Hän selvittää vanhat vihanpidot ja hyvittää menneet rikkeet. Hän hoitaa työnsä uudella tavalla ja kieltäytyy päättäväisesti kyseenalaisista huvituksista. Erityisesti nuorilla pojilla tämä ensimmäinen innostuksen aika voi olla todella upeata katseltavaa. Kristillisyyden täynnä taisteluintoa, suoraselkäisyä ja voitonvarmuutta. Siinä saattaa olla omat sudenkuoppansa: Taisteluinto voi muuttua tuomitsemiseksi. Erityisesti mikäli ihminen on saanut väärän opetuksen kautta päähänsä,

että hänen iloinen ja aktiivinen uskonsa on yhtä kuin täydellinen ja ehyt ja valmis kristillisyyden, hän on taipuvainen pitämään kaikkea muuta harhana ja teeskentelyä. Näin hän helposti juuttuu itsevarmuuteen ja hengelliseen ylpeyteen. Oikein käytettynä tämä aika on kuitenkin Jumalan oman käden kasvatustyötä, joka on yhtä terveellistä kuin se on välttämätöntä.

Toinen este pelastuksen tiellä

Nyt Jumala hitaasti murtaa toisen autuuden esteen: rakkauden syntiin. Ihmisen elämässä tapahtuu kouriintuntuva parannusta. Kun hän tutustuu Raamattuunsa syvällisemmin, hän näkee yhä uusia oman arkielämänsä alueita uudessa valossa ja tulee huolelliseksi monissa asioissa, joilta hän ennen sulki silmänsä. Sana herättää katumusta. Oikea katumus koostuu katekismuksen osuvan kuvauksen mukaan kolmesta osasta: Tunnustamme syntimme sydämestämme, suremme niitä ja kaipaamme vapautusta niistä.

Aluksi ne pitää tunnustaa. Jumala saattaa joutua laittamaan minut tiukille ennen kuin saa minut tunnustamaan jonkin tietyn konkreettisen synnin. Yritän mahdollisimman pitkään selitellä sitä tai paeta vastuuta toisten selän taakse. Lopulta en onnistu enää. Minun täytyy myöntyä omantuntoni ja sanan edessä. Jos kieltäydyn, näivetän koko hengellisen elämäni. Raamatunluvussa on siis tärkeä valvoa ja olla rehellinen.

Toiseksi syntiä tulee surra. Ei riitä, että esittää kohteliaan anteeksipyyntöä Herrallemme. Katumus on aina todellista surua sen johdosta, että on toiminut Jumalan tahdon vastaisesti. On kuitenkin tärkeä muistaa, että synnin sureminen on eri ihmisillä hyvin erilaista. Jos yritetään puristaa esiin tietty määrä surua, tulos on teennäinen ja epärehellinen. On tarkoin varottava kuuntelemasta sellaisia hengellisiä opastajia, jotka mittaavat parannuksen aitoutta sillä liikutuksen tai jopa kyynelien määrällä, jonka ihminen onnistuu tuottamaan. Ei ole ollenkaan varmaa, että sitten on käännytty, kun on onnistuttu itkemään vuolaita virtoja. Halukkuus vaikeroida syntejään saattaa sitä paitsi muodostua vaaralliseksi hengelliseksi ylpeilyksi. Omalla vaivaisuudella keimaillaan sen sijaan, että sitä vastaan taisteltaisiin määrätietoisesti.

Varmin merkki aidosta katumuksesta ei ole koskaan synnin sureminen vaan kaipaus tulla vapautetuksi siitä. Katuva ihminen ei karta ainoastaan syntiä vaan myös synnintekotilaisuuksia, toisin sanoen kaikkea, mikä saattaa muodostua kiusaukseksi. Kokemuksesta tiedän, missä omat heikkouteni ovat: tietyt tuttavuudet, tietynlainen kirjallisuus, tietyt hovit tai tulonlähteet. Tässä kohdin on turha tulla väittämään, että evankelioimisen velvoitus pakottaa menemään ulos ihmisten pariin. On nimittäin mahdotonta toimia lähetystyöntekijänä sellaisessa ympäristössä, josta nyt on kyse, ilman sitä

uskoa, joka voittaa maailman – ja sitä uskoa ei vastakäytyneellä ole vielä läheskään tarpeeksi.

Mutta jos yleensä käy niin, että ihminen ympäristönsä silmissä todella muuttuu paremmaksi, rehellisemmäksi ja palveluallttiimmaksi, se ei tapahdu hänen omasta voimastaan. Rehellisissä yrityksissään päästä kokonaan irti synnistä hän joutuu tekemään sen nöyryyttävän huomion, että hänen tilanteensa on todellisuudessa paljon pahempi kuin hän on koskaan osannut aavistaa.

Synnin voima

Selkeiden ulkoisten syntien kanssa pärjää vielä jotenkuten. Niistä voin sentään välttävästi vapauttaa itseni. Niiden takana huomaan kuitenkin jotakin muuta, josta en itse kykene pääsemään vapaaksi. Sitä isät kutsuivat sisäiseksi syntiturmelukseksi, joka on tiukasti kiinni omassa luonnossani.

Haluan olla puhdas, ehdottoman puhdas, mutta huomaan, että sisimmässäni on epäpuhdas henki, joka pilkkaa minua ja kiduttaa minua ja jota en kykene itse ajamaan ulos. Elämäni hartaimmassa hetkessä, jopa pyhäkössä, se saattaa hakea likaisesta varastostani kaikkein inhottavimmat rääsyt ja heittää ne ajatusteni joukkoon. Se pilkkaa kaikkea vaivannäköäni, kun yritän ajaa sen tiehensä. Kauhistuttava totuus on, että se on osa omaa olemustani.

Ehkä helmasyntini on sittenkin toisenlainen. Haluan olla täydellisen totuudellinen ja rehellinen – ja löydän sisimmästäni kaamean voiman, joka tekee minut täydellisen epärehelliseksi ja valheelliseksi. Se ajaa minut kaikissa tilanteissa siihen, että yritän esittää astetta parempaa kuin olenkaan. Jopa synnintunnustuksestani teen hiukan syvemmän ja “kristillisemmän” tai vaihtoehtoisesti varovaisemman ja hellävaraisemman kuin sen tulisi olla.

Tai sitten tahdon olla täysin epätsekäs ja rakkaudellinen. Enhän elä enää itse, vaan Kristuksen tulee elää minussa. Kuitenkin huomaan, että todellisuudessa olen täysin itsekkyyden ja ylimielisyyden kyllästämä. Jos olen tehnyt jotakin hyvää salassa, toivon kuitenkin hiljaa mielessäni, että se jotenkin tulisi julki ja mainituksi. Ehkä jonain päivänä tulee tieto jonkun sukulaisen lähestyvistä kuolemasta, ja keskellä surua saan itseni kiinni miettimästä mahdollista perintösomua. Ylimielisyys seuraa mukanani jopa rukoukammioon. Annan hyvän arvosanan omalle rukoukselleni, ehkä ihailen sen lämpöä tai hyviä, nöyriä ja kauniita sanankäänteitäni Herramme edessä!

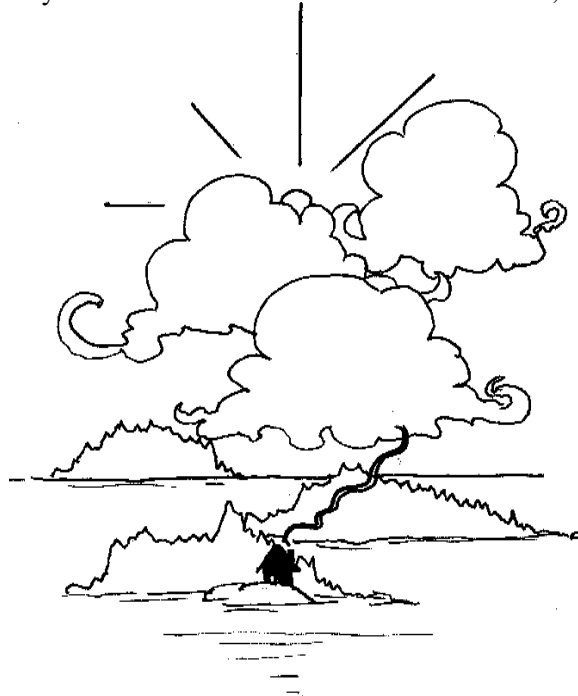
Tämän kaiken keskelle saattaa ilmestyä uusi rukouselämän kankeus ja uusi kiusausten tulva, jonka kuvittelin jo kauan sitten voittaneeni. Ensimmäinen

ilo on täysin kadonnut. Olo on kuivempi, haluttomampi ja maailmallisempi kuin koskaan. Rehellisesti täytyy myöntää, että paljon mieluummin luen lehteä kuin Raamattua ja mieluummin käytän tunnin turhaan höpötykseen yhdentekevän tyyppin kanssa kuin vartin rukoukseen Jumalan edessä.

Tässä tilanteessa ihmiselle alkaa valjeta se kauhea totuus, joka on kuvattu Roomalaiskirjeen 7. luvussa: "Minä en tunne omakseni sitä, mitä teen, sillä minä en toteuta sitä, mitä tahdon, vaan mitä minä vihaan... Minä tiedän, ettei minussa, se on minun lihassani, asu mitään hyvää. Tahto minulla kyllä on, mutta voimaa hyvän toteuttamiseen ei. Sisällisen ihmiseni puolesta minä ilolla yhdyin Jumalan lakiin, mutta jäsenissäni minä näen toisen lain, joka sotii minun mieleni lakia vastaan ja pitää minut vangittuna synnin laissa, joka minun jäsenissäni on. Minä viheliäinen ihminen, kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista?"

Uskonelämän tienristeys

Nyt ihmisen uskonelämä on todellisessa kriisissä. Raamatun lukeminen vaatii häneltä todellista itsensä voittamista. Sieltähän tuntuu löytyvän vain uusia todisteita sille, että hän ei kelpaa kristityksi. Jumalan rukoileminen melkein hävettää. Anteeksiantamusta ja voimaa voittoon on pyydetty jo niin monta kertaa, että on vaikea pakottaautua tekemään se taas kerran. Samalla Kiusaaja kylvää sydämeen salaisen kaunan Jumalaa kohtaan; Jumalahan ei

ole auttanut voittoon, vaikka olen halunnut elää puhtaasti ja oikein. Sielussa itää epäluottamuksen siemen, napiseva epäily siitä, elääkö Jumala todella ja haluaako hän puuttua ihmisen elämään.

Tässä tilanteessa moni kristitty on luovuttanut. Tavallisesti käy niin, että ensin jäädään pois ehtoollispöydästä – mikäli siellä on tavattu edes käydä uskollisesti – sitten tullaan huolimattomaksi ja aletaan laiminlyödä Raamatun lukua ja rukousta. Kun maata on tarpeeksi kaivettu jalkojen alta, sielunvihollinen virittää ansan ja ennen kuin ihminen ehtii edes tajuta mitä on tapahtumassa, hän on sotkeutunut selvään tekosyntiin – esimerkiksi sukupuolisuuden alueella. Näin ollaan jouduttu pilkkopimeyteen ja heitetty koko kristinusko menemään suuressa epätoivossa tai uhmakkaassa katkeruudessa. Tyypillisiä esimerkkejä tästä ovat monet sortumiset puhtaaseen kieltämiseen tai uskonnonvastaiseen radikalismiin, jotka ovat erityisen suurena vaarana muutamia kuukausia tai vuosia herätyksen jälkeen – yhtä hyvin vanhanaikaisen kuin ultramodernin. Esimerkit eivät ole omiaan säikäyttämään kristinuskon vastaisina argumentteina; nehän ainoastaan vahvistavat sen, minkä isämme jo huomasivat. Vakavampi on se tuomio, jonka ne langettavat sen tyyppiselle julistukselle, jota nämä ihmiset ovat kuulleet; se on tuskin ollut oikeaa olennaisimmissa kohdissa. Vakavin se on niille ihmisille, jotka hukkuvat sen takia. He katsovat yrittäneensä rehellisesti elää kristittyinä, eikä ole helppo vakuuttaa heille, että heidän kulkemansa tie ei ole ollut missään tekemisissä kristinuskon kanssa vaan se on ollut tekojen väärä pelastustie, jota jokaisen rehellisen ihmisen täytyy lakata kulkemasta päästään Paavalin tavoin ilmoille hätähuuto Roomalaiskirjeen 7. luvun sanoin.

Toiset taas eivät kaikesta huolimatta pysty katkaisemaan välejään Jumalaan. He tietävät olevansa täysin epäonnistuneita, mutta samalla he tietävät myös, että Kristuksen vaatimukset ovat oikeutettuja. He kituuttavat haavoitetulla omallatunnolla. He kokevat kristityn nimen kantamisen epärehellisenä, mutta eivät kuitenkaan voi luopua siitä. Tahdotaan olla kristitty, mutta ei kyetä. Näin sielu kärsii hirvittävää kidutusta.

Herätyksen vaikea oppiaika

Kaikille tällaisille ihmisille on sanottava selvästi ja sydämellisesti: Muista, että myös tämä on osa Jumalan työtä. Kaikki todellisesti kääntyneet kristityt ovat käyneet läpi saman, minkä sinä nyt joudut käymään läpi. Isämme kutsuivat sitä herätykseksi, ja he tiesivät tarkalleen, kuinka vaikeaa aikaa se on. Se on vaikeaa – ja kuitenkin sinulla on syytä iloita, ja sielunhoitaja voi sanoa iloisesti ja painokkaasti: Jumala sinua siunatkoon! Sinulle on tapahtunut sellaista, mikä osoittaa, että Jumala on todella saanut viedä

työtään eteenpäin sinun kohdallasi. Se, että alussa tuntemasi ilo, ylevyys ja voima ovat väistyneet jättääkseen tilaa nöyryyttävälle oman kelvottomuuden kokemukselle, ei ole kristillisyytesi taantumista vaan suurta edistymistä. Olet saanut kokea tämän siitä syystä, että olet todella seurannut kutsumustasi ja ollut tekemisissä Jumalan kanssa. Nyt olet oppinut jotakin, mitä et muuten olisi koskaan oppinut ymmärtämään: Mitä on olla synnin orja. Alat ehkä hitaasti aavistaa, että todellakin tarvitsemme pelastusta, koska emme pysty pelastamaan itseämme. Näin olet itse asiassa päässyt taivasten valtakunnan portille. Sinun tarvitsee enää astua siitä sisälle. Jumala on saanut sinut nöyrytymään ja näyttänyt sinulle, miten vähän pystyt itse saamaan aikaan, ja hän on tehnyt sen siksi, että vihdoinkin alkaisit ottaa selvää siitä, mitä Jumala on tehnyt meidän vuoksemme. Se on lopulta aika paljon tärkeämpää kuin kaikki, mitä me pystymme hänen vuokseen tekemään. Jatka nyt rukousta ja käytä sanaa, mutta älä enää lue ainoastaan Paavalin viimeisiä lukuja äläkä poimi saarnasta pelkkiä kehotuksia, vaan syvenny vihdoin tosissasi sanomaan sovitukselta, sillä siitä sanomasta olemme lopulta kaikki riippuvaisia. Aseta tavoitteaksesi koko Uuden testamentin läpikäyminen, jotta voisit nähdä ja pohtia, mitä merkitsee se, että Jumala antoi ainoan Poikansa sen synnin sovituksiksi, jota me emme pysty sen paremmin hyvittämään kuin hävittämään. Jos olet päässyt niin pitkälle, että alat ymmärtää Roomalaiskirjeen 7. luku, on olemassa toivoa, että jossain vaiheessa aavistat sen sanoman autuuden, joka sisältyy lukuihin 5 ja 8. Lopulta kai sinullekin selviää, että kristillisen uskomme perusta, sen liiton perusta, jonka elävä Jumala solmi kanssamme kasteessa, ei todellakaan ole oma vanhurskautesemme, parannuksemme tai hänen pyhien vaatimustensa täyttäminen, vaan Jumalan käsittämätön laupeus, hänen ansaitsematon armonsa ja meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen sovitus työ Golgatalla.

Tätä valoa odotellessa sielun tarvitsee ennen kaikkea vakaasti päättää, ettei hän missään olosuhteissa jätä Kristuksen Kirkkoa. Herätyksen syvimmässä ahdistuksessa on aina kuitenkin yksi tosiasia, josta pitää kiinni: Kirkon ovet ovat edelleen avoinna. Vaikka tuntisin oloni miten halvaksi tahansa, Kristus ei kuitenkaan aja minua pois. Vaikka minusta tuntuisi miten mahdottomalta, että voisin joskus tulla oikeaksi kristityksi, on kuitenkin toivoa niin kauan kuin näen, että Jumalan mielestä ei ole turha saarnauttaa minulle sanaa ja kutsua minua ehtoolliselle, samoin kuin hän kerran ei katsonut turhaksi kastamistani. Kirkko seisoo paikallaan Jumalan suunnitelmien ja lupausten kuvana, ja siellä on aina paikka varattuna minulle, sekä kirkon penkissä että alttarikaiteen äärellä.

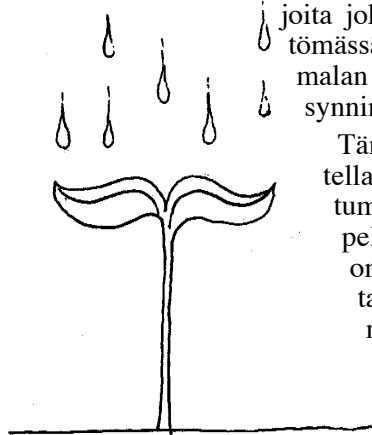
Jos Jumala ei ole aikeissa kyllästyä, sinäkään et saa tehdä sitä. Älä ainakaan luovuta ennen kuin olet syvällisesti ymmärtänyt kirkon julistaman sanoman ja kokeillut kaikkia sen käyttämiä pelastuksen välineitä. Jos ei aiemmin ole tullut kyselyä yksityisriipin perään, nyt herätyksen tilassa on aika

käyttää sitä. Kaikki Kirkon historian aikana kerääntynyt kokemus kehottaa viimeistään tässä vaiheessa luopumaan ujosta pelostamme ja päättäväisesti ottamaan yhteyttä sielunhoitajaan yksityistä keskustelua varten. Uskon tiellä on niin henkilökohtaisia vaikeuksia, että niitä ei koskaan voi tyhjentävästi käsitellä saarnatuolista. On olemassa niin intiimejä ja samalla niin tuhoisia konflikteja, että ne vaativat radikaalimman ja hellävaraisemman käsittelyn kuin mitä julkinen julistus voi koskaan antaa. Siksi Kirkko kutsuu vaivatuja sieluja etsimään neuvoa, apua ja päästöä ripissä. Näin Kirkko toimii armollisen äidin tavoin, joka suhtautuu lastensa murheisiin myötätunnolla, niin pienimpiin kuin suurimpiin. Tässäkin hätämme johtuu usein siitä, että olemme yrittäneet selvittää pienellä murto-osalla siitä rikkaasta perinnöstä, johon meillä on oikeus. Joka tarttuu Jumalan lupaukseen ja jää nöyränä omalle paikalleen hänen Kirkossaan valmiina antamaan Jumalan puhua ja toimia, minne hän sitten tahtookin johtaa, hän saa myös eräänä päivänä kokea, että herätyksen vaikea oppiaika, jolloin tilanne tuntui juuttuneen toivottomasti paikoilleen, oli Jumalan suurimpia luomistyön aikoja hänen elämässään. Se oli eräs niistä pyhistä ajanjaksoista, jolloin Jumalan kylvös verso ja kasvoi korkeaksi sielun edes tietämättä, miten kaikki tapahtui (Mark. 4:27).

Evankeliumin kautta tuleva valaisu

Nyt tiedämme, että kaiken minkä laki sanoo, se sanoo siksi, että jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma joutuisi Jumalan tuomion alaiseksi.

Näin Paavali tekee tutussa kohdassa yhteenvedon niistä kokemuksista, joita jokainen rehellinen kristitty kohtaa hedelmättömässä yrityksessään muuttua nuhteettomaksi Jumalan silmissä. Hän lisää vielä: Lain kautta tulee synnin tunto.

Tämä voi olla syytä muistaa silloin, kun taistellaan herätyksen vaikeaa taistelua. Epäonnistuminen Jumalan käskyjen täyttämiseksi ei ole pelkästään tappio. Se on myös osa Jumalan omaa armollista työtä. Hän sallii sen parantaakseen minut ylpeydestäni ja lahjoittaakseen minulle jotain parempaa komean farisealaisen omavanhurskauteni tilalle.

Luonnostamme olemme kaikki farisealaisia. Pidämme lakia luonnollisena tienä Jumalan tykö: joka noudattaa Jumalan

käskyjä, on kristitty. “Moraali on pääasia”, sanotaan. “Olennaisinta kristinuskossa on vuorisaarnan etiikka”, kuuluu kohtalokas mutta yleinen väärinkäsitys, joka on jättänyt jälkensä jopa opetussuunnitelmiimme. Tämän väärinkäsityksen kohtalokkuus selviää kipeästi, jos ihminen todella yrittää rehellisesti ja ehdoitta täyttää kaikki Jumalan vaatimukset. Hän jää lopulta kuilun partaalle, ja kuilu erottaa hänet pyhästä Jumalasta. Mitä tahansa hän tekeekin, hän ei kykene muuttumaan niin epätsekkääksi ja rakastavaksi, että hän voisi silloittaa kuilun.

“Lain kautta tulee synnin tunto”. Keskinäisissä suhteissamme lain kautta saattaa toki tulla paljon muutakin: Yhteiskunnallinen järjestys, kunnollisuus, ahkeruus ja oikeudenmukaisuus. Mutta suhteessa Jumalaan se ei lopulta tuo voittoa. Se ei tuo pyhyttä, vaan syvän ja vakavan synnintunnon.

Paavali kuitenkin jatkaa – ja näistä sanoista riippuu itse asiassa oikeutemme kutsua itseämme kristityiksi – “Nyt Jumala on kuitenkin laista riippumatta tuonut ilmi vanhurskautensa”.

Mitä Paavali tarkoittaa? Olisiko siis olemassa jokin toinen vanhurskaus kuin se, jonka itse saavutan tekemällä itseni vanhurskaaksi?

Raamatun mukaan on: Jumalan vanhurskaus – siis vanhurskaus, joka lasketaan ylleni taivaallisena lahjana, vanhurskaus, jota ei ole luotu maan päällä, vaan joka kumpuaa Jumalan omasta pyhästä olemuksesta ja on pala taivasta – toisin sanoen jyrkkä vastakohta itse hankitulle vanhurskaudelle, jota olen tavoitellut nikkaroimalla kasaan portaat käyttäen lankkuina hyveitäni, omaa täydellisyyttäni, parannustani ja hyvitystäni ja joita pitkin olen toivonut voivani lopulta nousta taivaan portille kelvollisena Jumalan valtakuntaan. Jyrkkä vastakohta tälle on siis Jumalan lahja, joka annetaan uskon kautta Jeesukseen Kristukseen. Jumala antaa minun ottaa uskon lapsenkätösin vastaan taivaallisen lahjan, jota en voisi koskaan ansaita tai hankkia itselleni. Saan sen Vapahtajan tähden.

Onko tämä todella mahdollista? Voiko tämä koskea myös minua kaikista elämässäni ilmenevistä auttamattomista puutteista huolimatta, huolimatta kaikesta synnistä, joka asuu luonnossani ja tahtoni ytimessä?

Kyllä, Raamattu vastaa: Se kuuluu kaikille, jotka uskovat. “Kaikki ovat samassa asemassa, sillä kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat vailla Jumalan kirkkautta”. Kaikki me ihmisparat olemme saman tuomion alaisia, avuttomina samassa orjuudessa, jäsenissämme asuvan synnin lain alaisina. Jopa suurimmat pyhimykset, joista ehkä olemme lukeneet ja joita olemme ihailleet, ovat onnettomuustovereitamme. He ovat kaikki joutuneet käymään läpi saman kauhistuttavan kokemuksen omasta kyvyttömyydestään ja seisseet sen kuilun partaalla, joka erottaa meidät syntiset Jumalasta.

Raamattu kuitenkin jatkaa: “...saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta joka on Kristuksessa Jeesuksessa, jonka Jumala

on asettanut armoistuimeksi uskon kautta hänen vereensä.”

Ansaitsematon armo

Alamme ehkä ymmärtää verisen ristin merkityksen. Jos olisimme kyenneet parantamaan itsemme, Jumalan laki olisi riittänyt. Jos Jumala olisi voinut tinkiä pyhydestään ja hyväksyä synnin, Kristuksen ei koskaan olisi tarvinnut kuolla puolestamme. Emme kuitenkaan kyenneet pelastamaan itseämme, koska emme voi sen paremmin hyvittää kuin sovittaakaan velkaa, joka erottaa meidät Jumalasta ja hänen pyhydestään, ja siksi Jumala lähetti armossaan Poikansa alas meidän syntisten luokse. Hän oli aivan kuin yksi meistä, tosin ilman syntiä. Ei hän suinkaan tullut tuomitsemaan meitä. Hän tuli ojentamaan meille sen käden, joka ainoana kykenee nostamaan meidät kuilun yli. Käden nimi on ansaitsematon armo, joka annetaan ilmaiseksi syntien anteeksiantamuksessa. Hän tuli sovittamaan sen, minkä me olimme särkeneet. Hän kulki tiensä kärsivällisesti loppuun asti. Kun me hyljeksimme, pilkkasimme ja kidutimme häntä, hän salli sen. Pystyimme ristin – ja Jumala antoi sen tapahtua. Siitä tuli Jumalan sovintoväline. Jumala ei tuominnut maailmaa, joka olisi ansainnut ja edelleen ansaitsisi tuomion tuhatkertaisesti. Kun se pahuudessaan nousi kapinaan Jumalan omaa Poikaa vastaan, kun pimeys raivosi tuhotakseen hänet, edes silloin Jumala ei halunnut tuomita. Hän antoi pahuutemme kaikkien seurausten satuttaa ainoaa viatonta. Hän otti kaiken vapaaehtoisesti päälleen. Pahuutemme löi hänen päänsä yli kuin musta hyökyaalto. Sen syvyyden kuohusta nousi kuitenkin risti Jumalan sovinnon merkinä, koska hänet “Jumala on asettanut armoistuimeksi uskon kautta hänen vereensä”.

Katso ristiä! Jos Jumala on tehnyt tämän, mikään ei enää ole mahdotonta, ei edes sinun toivoton autuuden asiiasi. Voit oppia, mitä todellinen armo on. Me ihmiset olemme siitä kummallisia, että haluamme aina ansaita armon. Teemme ikään kuin ensin pohjatyöt itse. Jäljitämme syntimme, tunnustamme sen, hyvitämme sen ja päätämme olla toistamatta sitä. Sitten tulemme Jumalan tykö, emme täysin vailla tiettyä itsetyytyväisyyttä, ja sanomme: “Herra, anna anteeksi”. Sitten ajattelemme: Se tästä nyt vielä puuttuu, että Jumala ei antaisikaan anteeksi! Olenhan jättänyt asiani Jumalalle, tunnustanut ja päättänyt tehdä parannuksen.

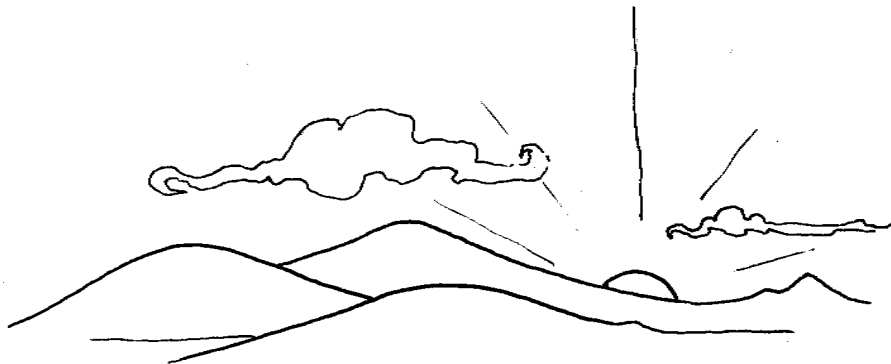
Tämä voi toimia jonkin aikaa. Mutta eräänä päivänä Jumala vie minut niin pitkälle, että se ei enää toimikaan. Se voi tapahtua pian, mutta saattaa mennä vuosiakin ennen kuin edistyn niin pitkälle herätyksessä, että opin tuntemaan todellisen velkani. Velka on sellainen, että huomaan liiankin selvästi kykenemättömyyteni sen maksamiseen. Ehkä huomaan sen siksi, etten enää uskalla varmasti luvata, ettei sama koskaan tule toistumaan. Siksi en

vo uskossa omaan hyvään päätökseeni esittää kohteliasta anteeksipyyntöä. Toisaalta omaatuntoani polttanut synti saattaa olla niin vakava, että tiedostan olevani auttamattomasti pyyhitty Jeesuksen opetuslasten luettelosta, jos siitä pääseminen riippuu itsestäni.

Silloin jää vain kaksi mahdollisuutta: epätoivo tai usko. Epätoivo oli Juudaksen tie. Monet ovat kulkeneet sitä tietä hänen jälkeensä – ruumiilliseen tai hengelliseen itsemurhaan. Sille tielle ihminen väistämättä ajautuu, jos hän herätyksen tilassa katkaisee yhteytensä Kristuksen Kirkkoon sekä hukkaa rukouksen ja sanan. Tässä hädässä meitä ei voi auttaa mikään muu kuin evankeliumin kautta tuleva valaisu; onhan evankeliumi Jumalan sanoma, joka vastoin kaikkea inhimillistä järkeä vakuuttaa minulle, että Herrani Kristus on maksanut velkani ja että saan uskoa hänen täydellisen ansaitsemattomaan rakkauteensa. Se on sanoma Vapahtajan uskollisuudesta, jota uskottomuuteni ei horjuta hiuskarvankaan vertaa. Perustan autuuteni yksin Jeesukseen enkä mihinkään muuhun. Kunpa vielä kykenisin uskomaan sen!

Kuuluko armo minulle?

Tässä ilmenee usein aivan uusi ja odottamaton vaikeus. Kun Jumalan anteeksiantamus aiemmin vaikutti maailman itsestään selvimmältä asialta, suurin vaikeus on nyt sen uskominen, että tämä todella koskee minua. Hengellisesti pinnallinen ihminen uskoo kernaasti, että Jumala on rakkaus ja “kyllä hän joka tapauksessa antaa syntini anteeksi”. Hänestä tulee, kuten vanhat sanoivat, ”armon varas” ja on turhankin selvää, että hänen uskonsa on kuollutta uskoa, joka ei millään lailla tule ilmi rakkauden tekoina. Aidosti katuvaan ihmisen kohdalla on usein aivan päinvastoin: maailmassa ei ole mitään asiaa, joka olisi vaikeampi uskoa, kuin se, että Jumala todella silkasta ansaitsemattomasta armosta antaa hänelle anteeksi ja piilottaa vieläpä hänen sisäisen turmeluksensa Kristuksen vanhurskauden alle. Hän ei koskaan

pidä katumustaan tai parannustaan tarpeeksi vakavana. Hän ei koskaan pidä uskoaan Vapahtajaansa riittävän vahvana. Tämä vaikeus on niin suuri, että vanhat opettajat syystä pitivät epäuskoa, toisin sanoen kyvyttömyyttä uskoa nimenomaan siihen, että kaikki lopulta riippuu yksinomaan Jeesuksesta Kristuksesta, kolmantena suurena autuuden esteenä. En nimittäin koskaan löydä rauhaa suhteessa Jumalaan niin kauan kuin katson itseäni ja haluan säilyttää edes mitättömän kappaleen omasta vanhurskaudestani. Katumukseni, synnintunnustukseni, parannukseni ja uskoni ovat aina jotain muuta kuin niiden mielestäni tulisi olla. Kaikki yritykseni muuttua hurskaaksi tai vähintään nöyräksi ja murtuneeksi johtavat vääjäämättä samaan tulokseen: koen, että minut on riisuttu puti puhtaaksi kaikesta, mitä voitaisiin kutsua vilpittömäksi kristillisyydeksi.

Nyt löytyy vain yksi apu: on katsottava Kristukseen, uudelleen ja uudelleen keskityttävä hänen tekoonsa, syvennyttävä hänen rakkauteensa, hänen, joka “kuoli puolestamme, kun me vielä olimme syntisiä”, ja joka siten todisti Jumalan haluavan olla tekemisissä kanssamme silkasta käsittämättömästä laupeudesta, eikä katumuksemme ja parannuksemme tähden.

Kun Pietari seisoi ylimmäisen papin pihassa vannottuaan väärän valan ja kiellettyään Mestarinsa, kun Vapahtajan tuskainen katse viivähti hänessä lyhyen hetken ajan, hän käsitti tekonsa. Hän oli rikollinen, jonka koko mitättömyys oli tullut ilmi, arvoton koskaan enää mainittavaksi Jeesukselle uskollisten joukossa. Kuitenkin hän oli rajattoman rakkauden kohde. Ansaitsematon rakkaus soi hänelle mahdollisuuden hyvitykseen huolimatta kaikesta, mitä hän itse oli tehnyt. Todellinen usko kohdistuu ja tarttuu tähän ansaitsemattomaan armoon, joka on ilmoitettu Jeesuksen kärsiessä meidän puolestamme – huolimatta kaikesta, mitä näemme itsessämme. Juuri tämän ansaitsemattoman laupeuden turviin katuva ihmisen tulee paeta ja siihen hänen tulee tarttua, kun hän etsii sanan valossa selvyyttä autuutensa asiaan. Silloin evankeliumin valo alkaa hitaasti loistaa hänelle. Sitä mukaa kuin hänen syntinsä kirkastuu hänelle, hän saa myös kokea yhä selvempiä Jumalan armon pilkahduksia. Ne voivat antaa hänelle esimakua siitä, mitä on olla armahdettu kristitty. Ei kuitenkaan pidä kiirehtiä uskomaan, että kaikki on nyt valmista. Ei ole tärkeintä, että löydän rauhan heti, vaan että Jumala saa tehdä valmiiksi työnsä sydämeni pohjia myöten.

Siksi kannattaa kaikessa rauhassa ja uskollisesti ottaa vastaan kaikki, mitä Jumala lahjoittaa Kirkossaan, ottaa vaarin sanasta ja rukoilla hellittämättä toivoen pääsevänsä Jumalan ihmeellisen laupeuden syvempään ymmärtämiseen. On rukoiltava ja odotettava, että Jumala lahjoittaa sydämeen kaikki uskon aarteet. Ennen kaikkea ei kannata säikkyä tuskallisia kokemuksia siitä, että syntiä ei saa hävitettyä, vaan aina uudelleen paeta Jumalan luo rukoillen anteeksiantamusta ja odottaen valaisua. Jumala itse

määrää, milloin hän tahtoo lahjoittaa syvemmän hengellisen ymmärryksen ja varmuuden syntien anteeksiantamuksesta, mutta sama lupaus koskee kaikkia, jotka käyttävät sanaa, rukousta ja ehtoollista päästäkseen lähemmäs Jumalaa: Hän, joka kutsuu, on uskollinen; hän tulee myös viemään työnsä päätökseen (1. Tess. 5:24).

Jumala vie työnsä päätökseen perustaessaan omien päätöstemme ja itsevarmuutemme raunioille uskon yksin Jeesukseen. Kun "evankelinen valaisu" on tullut valmiiksi ja ihminen uskoo Vapahtajaansa nimenomaan Vapahtajana ja Sovittajana, silloin myös kääntymys on tullut valmiiksi. Näin ihminen on päässyt aivan uudenlaiseen tilanteeseen. Hänen suhtautumisensa sekä Jumalaan että ihmisiin on muuttunut. Tämä ei merkitse sitä, että armon tiellä olisi erilaisia tasoja tai portaita; ajan myötä ei tule mitään uutta siihen valaisuun, jonka evankeliumi lahjoittaa ihmiselle syntien anteeksiantamuksessa Jeesuksen tähden. On varottava tekemästä armonjärjestyksestä portaita, joita pitkin asteittain kohotaan Jumalan luo. Yhtä vieras on ajatus uskosta kouluna erillisine luokkineen, jossa luetaan vuosikurssi kerrallaan, saadaan todistus ja sitä myöten siirto seuraavalle luokalle. Sitä voitaisiin pikemminkin kutsua laskeutumiseksi, köyhtymisprosessiksi, jonka aikana Jumala riistää ihmiseltä hänen väärät lohtunsa yhden toisensa jälkeen.

Syvimmillään armonjärjestys on kuvaus siitä, miten Jumalan rakkaus voittaa esteet ja murtaa ne padot, jotka estävät jumalallista armoa vapaasti tulvimasta ihmisen elämään. Nämä esteet esiintyvät tavallisesti tietyissä yhteyksissä ja ryhmittyvät tiettyyn keskinäiseen järjestykseen. Siksi armollakin on järjestyksensä. Mutta tämä järjestys ei ole mitenkään velvoittava eikä siitä saa tehdä lakia. Jumalan armo vaikuttaa kaikkialla, missä tilaisuus tarjoutuu. Siksi kaikki kääntymyksen tapahtumat punoutuvat yhteen. Joku saattaa saada jo kutsussa syvällisen ymmärryksen Ristin salaisuudesta. Jokainen lain eteen joutuminen ja jokainen uusi synnintunnustus antaa tavallisesti uuden ymmärryksen armosta.

”Bo Giertz on onnistunut kuvaamaan tässä kirjoituksessa juuri niitä kokemuksia, jotka ovat tuttuja Jumalan työn alle joutuneille. Ihmissinä emme aina ymmärrä mistä on kysymys. Luotettava opettaja ohjaa meitä näkemään Jumalan työn suuruuden ja sen kuinka kaikki loppujen lopuksi riippuu armollisesta Jumalasta, jonka kohtaamme armonvälineissä. Tässä tienviitta terveelliseen kristillisyyteen.” **kirkkohera, teol,tri Arto Seppänen**

Edesmenneen Göteborgin piispan **Bo Giertzin** kirjoja on paljon luettu Suomessa. Hän on tullut tunnetuksi kyvystään jakaa Pyhän Raamatun ja luterilaisen opin järkähtämättömiä totuuksia selkeällä, kohti käyvällä ja tavallista kristittyä puhuttelevalla sekä rakentavalla tavalla.

Tämä vihko jatkaa Suomen Luther-säätiön **Aamutähti-** sarjaa, joka keskittyy uskonelämän peruskysymyksiin. Sarjan toimittajina ovat rovasti, teol.lis. **Simo Kiviranta** ja pastori **Juhana Pohjola**.

Suomen Luther-säätiö
Aamutähti
Nro 13.

ISBN 952-5409-03-1